І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го ТРАВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MAY 17, 1957 No. 94. VOL. LXIV.

АЙЗЕНГАВЕР ВБАЧАЄ ЗАГРОЗУ ДЛЯ ОБОРОНИ В НАДМІРНІЙ РЕДУКЦІЇ БЮДЖЕТУ

ПРОВІДНИК БЮДЖЕТОВОЇ КОМІСІЇ В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СТВЕРДЖУЄ, ЩО ПЛЯНОВАНА КОНҐРЕСОМ РЕДУКЦІЯ ВИДАТКІВ НЕ ЗМЕНШИТЬ ОБОРОННИХ СПРОМОЖНОСТЕЙ

Вашинґтон. — Виступаючи в середу 15 травня під час своєї щотижневої пресової конференції, президент Айзенгавер знову присвятив головну увагу справі цьогорічного бюджету, зокрема виступив дуже рішуче проти плянованої Конґресом редукції мілітарних видатків. Конґресові намагання зменшити військовий бюджет на яких два і пів до трьох більйонів долярів Айзенгавер назвав небезпечною грою з безпекою країни, заявляючи водночас, що він, як колишній вояк, співробітник департаменту війни від 1927 року і потому шеф штабу армії і головний командувач союзних збройних сил під час другої світової війни, студіював проблеми військового видаткування дуже поважно, маючи завжди на увазі не тільки інтереси оборони країни, але й теж добро платників податків. Якщо — за словами Президента — члени бюджетових комісій Конґресу знайдуть можливість зредукувати бюджет на два більйони долярів, то він — Айзенгавер такої можливости не бачить і готовий знову іти до школи і починати вчитися. Відповідаючи на дальші запити, през. Айзенгавер торкнувся теж і деяких закидів з рядів республіканської партії, мовляв, він дуже змінився і відійшов наліво від своїх гасел, проголошуваних під час виборчої кампанії в 1952 році. Опрокидуючи ці закиди, Айзенгавер ствердив, що навпаки — згідно з його переконанням — він пішов далі „направо" і став багато консервативнішим і в своїх поглядах і діях. Так же само заперечив Айзенгавер будь-який зв'язок цієї критики із опозицією деяких членів республіканської партії проти запропонованого урядом нового бюджету. Відповідаючи на запити в закордонних справах, Айзенгавер дуже обережно висловився про можливості якогось договорення в справі роззброєння із Совєтським Союзом. Не зважаючи на те, що Совєти змінили „тон" в роззброєневих розмовах і ставляться трохи поважніше до цілої проблеми, він не покладає надто великих надій на можливість зговоритися із Совєтським Союзом в цій ділянці, хоч і водночас він не хотів би втратити цілком цих надій, бо це було б фатальним. — Одночасно із пресовою конференцією Айзенгавера виступив у Капітолі голова бюджетової комісії в Палаті Репрезентантів Джордж Мегон, заявляючи, що пропоновані Конґресом скорочення бюджету не мають на меті зменшування оборонних спроможностей, а тільки заощадження гроша в деяких, не надто важливих ділянках.

Нiксон проти зменшення бюджету на допомогу закордонові

Гартфорд, Коннектикат. — Віце-президент Ричард М. Ніксон відбув пресову конференцію перед прийняттям в пошану голови Республіканського Крайового Комітету Міда Алкорна, на якій сильно підтримував ті місця в федеральному бюджеті, які призначені на допомогу закордонові і на Інформаційну Аґенцію ЗДА. Ніксон сказав, що зменшення сум, призначених на ці цілі, є „мудре на цента і глупе на цілого фунта". Він заявив, що ЗДА „мусять зробити більше в цьому напрямі, щоб втримати нашу оборону тут і закордоном на належній висоті. Ми мусимо виграти холодну війну". Запитаний журналістами, чи він підтримує так званий „модерний республіканізм", Ніксон відповів: „На мою думку, всі республіканці повинні хотіти, щоб програма їхньої партії відповідала вимогам модерного віку. Я не хочу ділити республіканців на дві групи. Програма Президента — є програмою Республіканської партії".

І Сенат зменшує видатки на Інформаційну Аґенцію ЗДА

Вашинґтон. — 15-го травня Сенат нараджувався над окремими пунктами бюджету, запропонованого урядом, і не послухав заклику Президента та ще більше зменшив видатки на Інформаційну Аґенцію ЗДА, яка має інформувати закордон про цю країну. Президент домагався, щоб Конґрес признав на цю аґенцію 144 мільйони долярів. Палата Репрезентантів признала на цю ціль тільки 106 мільйонів, а Сенат більшістю 61 голоса до 15 призначив для Інформаційної Аґенції ЗДА тільки 90,200,000 долярів. За це зменшення голосували і демократи і республіканці, в тому і сенатські проводи обох партій. Це голосування вважають за велику поразку Президента.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** повідомив, що від 25-го до 27-го листопада цього року в ЗДА гостюватиме султан Марокко Мохаммед V. Під час цієї візити обговорюватимуть справу американських військових баз в тій африканській країні.

● **Секретар** в'єтнамської амбасади в Вашинґтоні вияснює, що американські часописи невірно пишуть ім'я і прізвище в'єтнамського президента „Нґо Дінг Дієм". Требаб писати „Но Дін Дієм". При цьому і не вільно вживати тільки одної частини цього прізвища, але слід уживати одночасно всіх трьох.

● **Два бандити** в Елмсфорді, Н. Й., затримали тягарове авто, на якому везено волове м'ясо, вартости 8,000 долярів, наказали шоферові вилізти з кабіни і від'їхали з пограбованим м'ясом в невідомому напрямку.

● **Пасічник** Вільям Дж. Фокс із Лос Анджелесу, Каліфорнія, домагається 5,225 долярів відшкодування за те, що повітові інспектори, контролюючи пасіку, не позакривали вуликів, внаслідок чого бджоли померзли.

● **Сандра Пойндекстер** із П'єру в Південній Дакоті здобула перше місце в змаганні Молодої Республіканської Ліґи, написавши найкращий есей під заголовком „Республіканська партія — атракція для молоді". Свого батька, який є головою повітової демократичної організації, вона просила вибачити за таку тему.

● **Апеляційний Суд ЗДА** відкинув апеляцію Мортона Собелла, який відбуває 30-річну кару тюрми за шпигунство в користь СССР. Собелл був засуджений разом із комуністичними шпигунами Джюліюсом і Етелею Розенберґами, які згинули на електричному кріслі.

● **В суботу 18-го травня** під пам'ятником Ганса Хрістіяна Андерсена об 11-ій годині перед полуднем в Центральному Парку в Ню Йорку почне вчителька оповідати дітям казки славнозвісного казкаря. Свої розповіді продовжуватиме ця вчителька щосуботи до вересня.

● **14-го травня** в Вашинґтоні відзначено 15-річчя заснування Жіночого Армійського Корпусу. Директор цього корпусу, полковник Мері Л. Мілліґен вислала поздоровлення 8,500 його членкиням, які перебувають в активній службі.

Палата Репрезентантів ліквідує „земельний банк"

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 15-го травня більшістю 192 до 187 голосів відмовилася ухвалити запропонованих в бюджеті на 1958 рік 1,000.000.000 долярів на так званий „земельний банк", і тим самим в найближчому році фармери не діставатимуть винагороди за ті акри своєї землі, які не будуть управлювані. Та уряд сподівається, що Сенат приверне суму, призначену на „земельний банк". Проти „земельного банку" голосували 154 демократи і 38 республіканців, а „за" був 141 республіканець і 46 демократичних конґресменів. Земельний банк іс[тує] один рік. Уряд думав при його помочі зменшити рільничу продукцію та одночасно поліпшити ріллю, яка була б засіяна травами та відпочивала б якийсь час. Але цього року виявилися деякі неправильності, бо були і такі фармери, які діставали гроші за свою землю, хоч згідно з законом, їм це не належалося. Ухвалу Палати Репрезентантів вважають в політичних колах за виступ проти президента Айзенгавера, який і під час своєї телевізійної і радіової промови і на пресовій конференції закликав Конґрес не зменшувати надто федерального бюджету.

Біллі Ґрегем почав проповідувати в Ню Йорку

Біллі Ґрегем

Ню Йорк. — Відомий протестантський проповідник Біллі Ґрегем, який минулого року проповідував в деяких країнах Европи, між іншим і перед англійською королевою, 15-го травня почав проповідувати в Ню Йорку в найбільшій залі „Медісон Гарден". Він промовляв до 18,500 осіб, які майже вповні виповнили залю. Провідник тримав в одній руці Біблію, а вказівним пальцем другої руки вказував на небо. Д-р Ґрегем закликав слухачів „знайти Бога, бо ми не можемо пізнати себе, поки Його не знайдемо". Його перша проповідь мала успіх, бо численні люди вставали зі своїх сиджень та йшли за його закликом „ходіть вперед — спокійно і молитовно". Між цими наверненими були старі й молоді, добре одіті і в звичайній робітничій одежі. Деякі з них мали Біблію в руках. Після проповіді д-р Ґрегем повідомив, що „485 осіб прийняли Христа за свого Спасителя". Це було найбільше число навернених під час першої проповіді. На початку проповіді проповідник відчитав уривок із тексту пророка Ісаї, в якому замість міст Содоми і Гоморри підставив місто Ню Йорк. „Настав вухо на слова закону нашого Бога, о ти народе Ню Йорку!" Навернені підписали заяви, які пізніше відошлеться до тих священиків, на яке віровизнання ті особи навернулися. Ці проповіді д-ра Ґрегема мають тривати ціле літо. „Світ неспокійний, казав проповідник, бо в ньому панують расові непорозуміння, політичні різниці, економічні проблеми та моральна розбещеність".

Помер письменник Володимир Русальський

З далекої Австралії надійшла сумна вістка, що там 5-о травня ц. р. помер на удар серця молодий талановитий український письменник Володимир Русальський, якого дійсне ім'я було І. Гевеленко. Він хорував на серце і два тижні перед смертю пролежав в шпиталі. Покійний залишив дружину та одну дитину. Володимир Русальський є автором таких книжок: „Місячні ночі", „Сонячні дзвони", „Сміх Іскаріота", „Після облоги міста" та „Бунт землі". Його оповідання та новелі друкувалися в багатьох часописах та журналах на еміґрації.

РЕД. ВОЛ. ДУШНИК НА АВДІЄНЦІЇ В ПРЕЗИДЕНТА АРҐЕНТИНИ В СПРАВІ ВТІКАЧІВ

Буенос Айрес, Арґентина. — З кінцем минулого місяця президент Арґентини ген. Арамбуру прийняв на авдієнції ред. Володимира Душника з Ню Йорку, члена Політичної Ради УКК і редактора англомовного „Українського Бюлетеню" УКК, який перебуває тепер на відвідинах в країнах Південної Америки як висланник американського Католицького Допомогового Комітету в справах переселення европейських втікачів, зокрема мадярських до тих країн. Свою акцію в столиці Арґентини ред. Душник повів дуже інтенсивно, нав'язав контакт з місцевими українськими і мадярськими національними організаціями, був на авдієнції в директора іміґрації та апостольського нунція вкінці був прийнятий на спеціяльній авдієнції президентом країни, ген. Арамбуру, як і віце-президентом адміралом Рохасом. Столична арґентинська преса віддає багато уваги цій акції ред. Душника. 27-го квітня Союз Поневолених Народів в Буенос Айресі, разом з місцевими українськими організаціями, влаштував для ред. Душника окрему гостину в одному із місцевих готелів, під час якої виголошено ряд промов та складено ряд заяв, що знайшли широкий відгомін у місцевій пресі та в яких окрему увагу віддано визвольним змаганням українського народу. З початком травня ред. Душник виїхав у цій самій місії до Чіле і Уруґваю, а 9-го травня знову повернувся до Буенос Айресу, де мав задержатись ще кілька днів перед поворотом до ЗДА.

Ред. Володимир Душник на авдієнції в тимчасового президента Арґентини ген. Арамбуру. На фото (від ліва): ген. Арамбуру, його адьютант, ред. Душник і п. Мате, кол. секретар мадярського посольства.

Король Гуссейн просить допомоги в Іраку і Савді Арабії

Амман. — Король Йорданії Гуссейн звернувся через свого спеціяльного уповноваженого кол. прем'єра Гацци Маялі до урядів в Іраку і Савді Арабії, щоб ті дві арабські держави підтримали фінансово Йорданію. Йорданія визначила свої актуальні потреби на 21 мільйон долярів. Йорданія опинилась у дуже скрутній ситуації, коли під натиском Єгипту і Сирії погодилась зірвати союз з Англією, яка давала їй щорічну субвенцію на 15 до 20 мільйонів долярів в заміну за обіцянку, що ту квоту даватимуть збірно Єгипет, Сирія і Савді Арабія, а насправді тієї допомоги не було. З усіх названих трьох держав тільки Савді Арабія дала половину обіцяної квоти, 7,000.000 долярів, а Єгипет і Сирія не прислали ніякої готівки. Вправді Йорданія переконана, що вона могла б дістати більшу фінансову допомогу від ЗДА, але не хоче давати цим зброю в руки єгипетської і сирійської злобної пропаґанди, яка й так горлає тепер, що це ніби американці фінансували останній королівський переворот в Йорданії, покликуючись на факт передачі Йорданії від ЗДА допомоги у висоті 10 мільйонів долярів. Тим часом в Баґдаді прийшло між делеґацією Савді Арабії і Іраком до порозуміння в справі пожвавлення торговельних взаємин через обниження митних оплат та звільнення цілого ряду товарів взагалі від мита. Король Йорданії Гуссейн має прибути до Баґдаду зараз після від'їзду короля Савда. Зроблено це свідомо, щоб з'їздом всіх трьох королів не дражнити єгипетського президента Нассера, чого не хоче особливо савді-арабський король Савд.

У Римі відбудуться англійсько-єгипетські переговори

Каїро. — Єгипетський уряд призначив делеґацію з 4-ох осіб із єгипетського господарсько-фінансового світу на переговори, які почнуться 23-го ц. м. у Римі з представниками англійського уряду. Предметом цієї конференції мають стати всі спірні справи між Англією і Єгиптом, які виринули від початку Суецької кризи. Це головно такі три проблеми: 1. претенсія Єгипту до заморожених єгипетських конт в англійських банках, включно з фондом 252,000.000 долярів, з якого Англія щорічно виплачувала Єгиптові по 50,000,000 долярів. 2. претенсія Англії до Єгипту за знаціоналізовані Єгиптом англійські банки і фінансові інституції в Єгипті і 3. претенсія Єгипту до Англії за шкоди, заподіяні англо-французькою інвазією на Єгипет минулої осени. Шлях до цієї конференції в Римі промостило рішення англійського уряду користати надалі з плавби по Суецькому каналі й умова щодо оплат за переїзд кораблів англійською валютою. Від висліду тієї Римської конференції залежить відновлення англійсько-єгипетських дипломатичних і торговельних взаємин.

Молле атакує Мендес-Франса

Париж. — Французький прем'єр Гю Молле гостро заатакував колишнього свого союзника і заступника в уряді, колишнього прем'єра П'єра Мендес-Франса, за його виступи на недавньому конґресі Соціял-радикальної партії, що її головою є Мендес-Франс. Молле написав листа до міністра освіти Рене Біллера, члена Соціял-радикальної партії, в якому закидає Мендес-Франсові, що той або орудує демагогічними загальниками, або жадає від уряду Молле акуратно того, що саме й проповідує цей уряд. „Не можу скрити свого огірчення — пише Молле — коли постійно чую, що потрібна нова і рішуча політика в Альжирі, а ніколи не говориться докладно, як саме повинна виглядати та політика". Французький прем'єр твердить, що він акуратно бажає собі тої самої „французько - мусулманського замирення", про яке говорить Мендес-Франс. Гю Молле піддає в сумнів, чи „нова й рішуча політика" Франції у відношенні до Альжиру залежна виключно від того, чи залишиться на своєму становищі соціялістичний міністер для Альжиру, поборюваний радикалами Роберт Лякост, чи буде замінений кимсь іншим.

Японія хоче поправити взаємини з ЗДА

Токіо. — Новопризначений японський амбасадор до Вашинґтону, Коіхіро Асакаі, промовляючи на зібранні Японсько-американського Товариства в Токіо, заявив одверто, що взаємини між Японією і З'єдиними Державами вимагають покращання. Мовляв, існують в Японії численні критики американської політики у відношенні до Японії, що їх закидів не можна легковажити, бо ті закиди використовуються ворогами обох країн. Хоч японський політик не називав по імені справ, які викликують невдоволення в японській публічній опінії, проте — за часописними коментарями — є ними такі головні справи: 1. повернення під японську суверенність окупованих до цього часу американцями островів Ріюку і Бонін, на яких Америка має свої військові бази, 2. згода Америки на звільнення від заборони вивозу до комуністичного Китаю цілого ряду товарів в інтересі японської торгівлі і 3. злагіднення американських імпортових приписів щодо ввозу до ЗДА різного роду японських товарів. Японський амбасадор, який є наймолодшим японським дипломатом на такому важливому пості, як Вашинґтон, бо він має лише 51 рік, — висловив переконання, що відвідини у Вашинґтоні японського прем'єра Нобосуке Кіші, передбачені на 19 до 21 червня ц. р., приведуть до полагодження найважливіших спірних японсько-американських справ.

Помер литовський посол до ЗДА Повіляс Задейкіс

Вашинґтон. — В столиці помер на удар серця литовський посол Повіляс Задейкіс, який на цьому пості був від 1935-го року, і який виконував свій уряд і після 1940 року, коли російські комуністи окупували були вільну Литву. (Як відомо, ЗДА не визнали цієї російської аґресії, і в цій країні урядують і досі дипломатичні представники трьох балтійських держав Литви, Латвії й Естонії). Але представник дипломатичного протоколу заявив, що ніхто з литовських еміґрантів не зможе зайняти становища литовського посла в Вашинґтоні, бо немає екзильного уряду, який міг би наименувати нового представника. Замість посла в Вашинґтоні урядуватиме литовський шарже д'афер, подібно, як це сталося після смерти латвійського посла Алфреда Білманіса. Естонія має в ЗДА тільки ґенерального консула Йоганнеса Каіва, який урядує в Ню Йорку, бо такий стан був на початку другої світової війни.

АНГЛІЙЦІ ПЕРЕВЕЛИ ПЕРШИЙ ВИБУХ ВОДНЕВОЇ БОМБИ

ВИБУХ ПРИСПІШЕНО НА 1 МІСЯЦЬ. — НЕ ВИКЛЮЧАЮТЬ, ЩО ПОТЕРПІЛИ ДЕЯКІ ЯПОНСЬКІ РИБАЛКИ.

Лондон. — Англійський уряд проголосив офіційне повідомлення міністра постачання Облія Джонса, який — мовляв — дістав рапорт від віце-маршала летунства В. Е. Олтона, команданта з'єднання для переведення експериментальних вибухів, та наукового керівника тих експериментів В. Р. Дж. Кука, що в середу 15 травня 1957 р. у центральній частині Тихого океану переведено перший із передбачених на це літо вибухів „ядрового приладу". Водночас заповіджено дальші комунікати з деталями. За неофіційними відомостями, преса твердить, що це був експериментальний вибух першої англійської водневої бомби і що її скинено з 4-моторового турбо-моторового літака типу Вікерс Вальянт; це найновіший модель англійських бомбардувальників, які можуть зробити лет з Лондону і Москви без зупинки (Москва віддалена від Лондону на 1,549 миль у повітряній лінії). За часописними інформаціями, бомбу скинено з висоти 45,000 стіп і вона вибухла на висоті 15,000 стіп над океаном. Експеримент відбувся з одного з островів Різдвяного архипелагу за 1,200 миль на південь від Гаваїв. Для переведення тих дослідів чідряджено з'єднання чотирьох „Вальянтів", а додаткове з'єднання бомбардувальників типу Канберра, які мають спеціяльний виряд, переводить там досліди над радіоактивною силою вибуху, над змістом хмари у формі гриба, що знімається після вибуху і т. д. Бомбу скинув ляйтенант летунства 36-річний Ален Вашбрук, а пільотував літак 36-річний коммодоре Кеннет Джілберт. Переведення експериментів із першими випродукуваними в Англії водневими бомбами заповів був це кол. прем'єр Антоні Іден. Воно викликало завзяту опозиційну кампанію збоку японців, як найбільш загрожених такими вибухами, і Совєтів, які не хочуть допустити, щоб побільшувалось число тих західних держав, які матимуть також цю найстрашнішу сучасну зброю. Всупереч усім цим протестам і гістерії, яка запанувала в частині самого англійського громадянства під впливом аґітації соціялістів і пацифістів — англійський уряд почав переводити експльозії, приспішивши їх на місяць раніш, як спершу вони були передбачувані. Весь той морський обшир у промірі 800 миль проголошено небезпечною зоною від 1-го березня до 1-го серпня ц. р. Проте президент японської організації, яка займалась кампанією проти таких експериментів, заявив, що в тому обширі все ще знаходились яких 15 японських рибальських кораблів, які могли потерпіти від вибуху. Японський уряд, заклавши протест, зголосив право домагатись відшкодування за всякі шкоди. ЗДА перевели перший вибух атомової бомби в 1945 році, а водневої бомби в 1952 р. Совєти зробили це саме в 1949 і 1953 рр.

Зах. Німеччина продає робітникам державні фабрики

Бонн. — Автомобільний концерн популярного Фольксваґен, вартости 250 мільйонів долярів, буде перетворений на корпорацію із уділами по 50 нім. марок за уділ (12 дол.), з спеціяльним призначенням, що всі уділи мають бути розпродані тільки між фізичні особи, передусім робітників тієї фабрики та інших працюючих осіб із робітничої верстви та річним заробітком до 9,000 і до 15,000 марок. Таку реформу заповів д-р Людвіґ Ергард, західньо-німецький міністер господарства на конґресі Християнсько-демократичної партії Аденауера. Водночас заповіджено, що й деякі інші великі підприємства, що є тепер під державним управлінням, будуть „розпродані" між німецьких робітників. До них належать портові доки Говальдта біля Гамбурґу і велика сталеварня в Зальцґіттер, — обидва промислові заклади багатобільйонової вартости. Ціллю цієї реформи має бути „осягнення численнішого корпоративного власництва продукційних підприємств". Партійно-політична ціль християнських демократів, які тепер є при владі в Західній Німеччині та, щоб господарській програмі опозиційної соціялістичної партії, яка пропаґує удержавлення усіх підприємств і встановлення державної бюрократичної машини для адміністрування їх, як це діється тепер в Совєтах, протиставити масову участь окремих працюючих людей у власництві великих підприємств, що давало б тим особам матеріяльні і моральні користі та робило ті фабрики народним добром в буквальному розумінні.

У СВІТІ

● **Новий шведський** пасажирський корабель „Ґріпсгольм" виплив з порту Ґотеборґ в першу свою подорож до Ню Йорку. Капітаном цього корабля є Ґуннар Норденсон, що був перед тим капітаном корабля „Стокгольм", який минулого року вліті зударився з італійським кораблем „Андреа Дорія", внаслідок чого цей останній затонув. Шведи весь час стояли на становищі, що в цій катастрофі завинили італійці.

● **У Калькуті в Індії** арештовано 40-річного жебрака, у якого знайшли 6 дитячих черепів. В околиці, в якій мешкав цей чоловік, знаходили від якогось часу трупи дітей без голов. Арештований заявив, що він дістав ті черепи від свого вчителя - маґа для „маґічних цілей".

● **Колишніх високих старшин** гітлерівської „Шуцштаффель" (СС) Сепа Дітріха і Міхаеля Ліпперта засуджено в Мюнхені на півтори року в'язниці кожного за безпосередню участь у розстрілі групи нацистських достойників, Ернста Рема і інших, що їх Гітлер наказав знищити, злякавшись їхньої змови. Суд взяв під увагу, що ці обидва гітлерські прислужники вже відсиділи по 10 років в'язниці, як воєнні злочинці.

● **У Франції** значно підвищено оплати за поштові листи й висилки, за телефонічні розмови і газоліну. Прибуток з усіх цих підвишок має покрити державний дефіцит, що наріс внаслідок війни з арабськими партизанами в Альжирі.

● **До Міляно в Італії,** на похорон убитого в автомобільних перегонах еспанського маркіза Альфонса де Портаґо з'їхались з Америки, Еспанії, Парижу і Риму чотири жінки, які в його житті відіграли найбільшу ролю: його дружина, з якою він мав двох синів, а проте хотів розвестись, сестра, мати і фільмова зірка - красуня Лінда Хрістіян, з якою хотів повінчатись. Всі чотири плакали над його могилою.

● **Кримінальний злочинець,** який утік був з будапештенської в'язниці минулої осени під час революції уклав з міською управою Будапешту угоду щодо очищення мадярської столиці з румовищ. Він наймав робітників, роздобував трактори та вантажні авта і приводив вулиці до порядку, але водночас не забував про свою кишеню: виставляв фіктивні рахунки та „заощаджував" гроші, що їх діставав від комуно-мадярської влади. Однак, перетягнув струну: „заробивши" за три тижні 39,000 дол., купив преґарний дім на передмісті столиці. Сусіди зацікавились новим багатієм, і „підприємець" опинився знову у в'язниці.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АПЕЛЬ ПРЕЗИДЕНТА ДО НАРОДУ

Президент Айзенгавер сидів минулого вівтірка ввечері за своїм столом у Білому Домі і спокійним тоном, наче — як пишуть коментатори — чоловік жінці, виясновав багатьом мільйонам своїх громадян, які слухали його через радіо і телевізію, чому запропонований ним бюджет на 71,807.000.000 долярів відповідає потребам держави і чому не можна скорочувати його так, як цього хочуть критики цього бюджету в Конгресі. Спокійний виясновальний тон звернення Президента радше ще більше підкреслював, аніж стушовував, два драматичні моменти цієї події: самий факт, що Д. Д. Айзенгавер, надзвичайно обережний, згідливий і примирливий у співпраці з Конгресом, який ніколи за попередньої каденції не вдавався у публічну полеміку з конгресовими опонентами, тепер рішився шукати підтримки від широкої публічної опінії проти „прикраювачів" бюджету в Конгресі, — і другий драматичний момент, — вказування Президентом на могутню збройну силу Совєтського Союзу, як головну і єдину причину, чому Америка мусить так дорого платити за зберігання миру.

През. Айзенгавер звернув увагу, що найбільша частина запропонованого ним бюджету — бо понад 45 більйонів дол. — це видатки, які йдуть безпосередньо на оборону країни. Тому цей бюджет і його військова сторінка найтісніше пов'язані з актуальною міжнародною ситуацією. „Комуністи раз-у-раз проповідували свої цілі, що змагають до підтримування революцій і скомунізування цілого світу всіми можливими способами. Тому важливо і безумовно вказано, щоб ми знали військову силу, якою розпоряджають комуністи і яка має допомогти їм в осягненні їхніх цілей". І тут Президент короткими загальними рисами змалював велетенську мілітарну потугу, яка стоїть сьогодні на послугах комуно-московського імперіялізму — в ділянках підводної фльоти, летунства, технології і дослідів. „Одною важливою ціллю наших військових приготувань є те, щоб переконати інших, що коли б вони розпочали загальний конфлікт, то не зможуть оминути власного знищення". І Президент цифрами доказував, як багато коштує зберігання великої військової сили при безперервному поступі воєнної техніки, що в скорому часі робить перестарілою недавно випродуковану зброю, і при величезному зрості цін продукції. „Коли ми дивимося на бюджет і його весь засяг, — доходив до висновку Президент, — то є тільки одна надія на переведення дійсно великих ощадностей, як їх всі ми хотіли б. Цією надією є осягнення договору про дійсне роззброєння з облегшенням світового напруження, так, щоб можна було драстично зредукувати величезні суми, що їх мусимо видаткувати на нашу оборону . . ." „Кризи, великі й малі, ми мали й будемо мати. Не зважаючи на них, загально покращали вигляди на збереження почесного миру. Але мушу заявити вам одне: не можу доглянути такого безпосереднього зменшення міжнародного напруження, яке стало б базою для значної редукції у цій нашій програмі для збереження і закріплення миру. Насправді, успіхи, що їх ми осягнули, зобов'язують нас — змагати безупину вперед . . ."

Вже з оцих коротких цитат видно, що промова Президента не була у вузькому розумінні обороною бюджетових цифер, розбитих на коло 250.000 позицій. Сам Президент погодився вже на зменшення позиції на допомогу закордонові з $4.4 більйона до $3.8 більйона. Але бюджетові конгресові комісії скреслили вже $58 мільйонів з міністерства пошт, $39 мільйонів з бюджету Інформаційної Агенції і $272 мільйони з близько чотирибільйонового хліборобського фонду. Довкола ощадностевого гону Конгресу ведеться ціла дискусія. Одні твердять, що ощадності можна перевести, напр., через скомасування подібних видатків у різних ресортах державної адміністрації чи навіть і в різних родах збройних сил. Інші запевняють, що теперішній близько 72-більйоновий бюджет є виявом нормальної звишкової тенденції в економіці ЗДА, пропорційно до зросту національного майна, тенденції, яка почалася вже в 1956 році. Важливішим від деталів бюджету є його оборонний характер.

Хоч в дебатах у бюджетових Комісіях Конґресу напевне грає деяку ролю боротьба між двома партіями, як теж споглядання на найближчі вибори, проте вся ця палка дискусія — здорова й корисна. Коли б її не було, то широкі маси громадян знали б менше про найважливіші потреби країни, віддзеркалені в бюджеті. Не було б і цієї останньої промови Президента, яка кинула таке яскраве світло на загрозу від Москви. Президент мав рацію, коли твердив, що громадяни ЗДА „сплять безпечніше". Їх спокійний сон зумовлює свідомість, що на сторожі безпеки країни та добробуту всіх її громадян стоять справжні державні діячі, гідні повного довір'я.

ХВИЛЯ ПОЛЬСЬКОГО ШОВІНІЗМУ

Серед українських виселенців із Лемківщини та інших українських земель, що їх в 1947 році порозкидувано по різних землях Польщі і що їхні господарства або зруйновано, або пороздавано польським колоністам, почався ще напровесні 1956 року стихійний рух за поворот на своє, на батьківське, за відбудування рідних хат і сіл. Особливої напруги набрав цей рух після жовтневих подій у Польщі, зокрема, в перших місяцях цього року. Природні й слушні домагання українців у Польщі взяти знову в посідання відібрані їм насильно і протизаконно прабатьківські землі зустріли запеклий спротив, а то й терор не тільки збоку польської шовіністичної вулиці, але навіть збоку польських керівних кіл, зокрема деяких польських офіційних часописів. І польська вулиця, і польська преса доходять у своєму шовіністичному засліпленні не лише до того, що відмовляють українцям права вернутися на рідну землю, але й саме їхнє намагання охрещують як . . . шовінізм.

Рух за поворот на Лемківщину й інші українські землі викликав останніми тижнями низку брутальних випадів збоку таких польських часописів, як „Штандар Люду" і „Новіни Ржешовске". Особливо непогамованим виступом може похвалитися варшавський орган Стронніцтва Людового „Дзєннік Людови", який у статті п. н. „Подих шовінізму" (в числі за 18 квітня ц. р.) не тільки повторює нісенітниці про криваві виступи . . . Дивізії „Галичина" проти польського населення і про участь . . . українських полків в здушуванні варшавського повстання (нічого такого насправді не було!), але й денунціює перед польським громадянством і владою українців у Польщі і їхнє офіційне представництво „Українське Суспільно-Культурне Товариство", як реалізаторів небезпечних шовіністичних тенденцій. Згаданий часопис признає леґальне право на лемківські й інші українські землі тільки польським поселенцям, що їм віддано українські господарства десять років тому, і відмовляє цього права українцям, які жили на своїх землях довгими сторіччями.

У виступі часопису „Дзєннік Людови" подано цікаві інформації про засяг руху за повернення українців на рідні землі і водночас із цим про той терор, що його зустрічають вони збоку поляків.

„Багато людей думає, — пише автор статті „Подих шовінізму", якийсь Лєх Петржак, — що в отмосфері свободи, яка є однією з головних перемог Жовтня, можна ту свободу використовувати на свій лад і для своєї користи. Свобода — це велика річ. Свобода від страху — також велика справа. Але свобода понад страх, то значить понад відповідальність, понад право — це вже небезпечне явище. Небезпечне саме для свободи.

„Поворот українців на землі, з яких їх виселено, почався ще весною 1956 року. Після Жовтня (значить, подій, що відбулись у жовтні 1956 р.) цей поворот став масовим рухом. Наприклад, до Більсько-Підляського повіту вернулося 800 родин, до Влодавського повіту — яких 2000, до Ряшівського — яких 150. Водночас почалися масові відвідини дальших кревних і знайомих. Відвідувачі оглядають свої давні господарства, оцінюють їх вартість і заповідають свій скорий поворот. При тій нагоді погрози: якщо колоніст (поселенець) не покине господарство добровільно, то його викинуть силою, спалять, а то й уб'ють. Одержують листи з погрозами також адміністративні уряди й окремі поселенці. Такі відвідини й листи викликають настрій непевности і навіть поденервування. В багатьох домах господарі, не тільки поляки, а й українці, не сплять ночами, боячися підпалу або нападу.

„Трапляються випадки, що населення (польське — ред.) організовано не дозволяє українцям, які вертаються, вивантажувати їхнє добро і клунки, з другого боку українське населення спішить громадно з допомогою приїжджим. Українські родини, вернувшися, з а т р и м у ю т ь с я тимчасово у кревних або знайомих. Інколи займають публічні будівлі, як, наприклад, громадські світлиці або кінові залі. Трапляється часто, що поселенці (польські — ред.), вимучені непевністю, подають урядам прохання дозволити їм зректися своїх господарств у користь колишніх власників українців. Твердячи при тому, що вони примушені це робити.

„Поворот українців створює конфлікти між ними і польським населенням не тільки на тлі маєткових претенсій. Конґлікти ці переходять часто в національний антагонізм. Найгостріше виявляється це в Ряшівському воєвідстві. Останнім часом багато місцевого населення задеклярувало себе українцями. У повіті Радимно „з'явилося" раптом майже три тисячі таких родин. Ціле село Кальників, яке нараховує одну тисячу населення, стало раптом . . . українським".

Договорившися у своїм шовіністичнім засліпленні до того, що бажання повороту на власну землю є злочином проти свободи і що повернення застрашеного і стероризованого населення до національности своїх дідів і батьків є виявом національного антагонізму — автор статті п. н. „Подих шовінізму" Лєх Петржак закликає українців у Польщі зрезиґнувати з повороту на прабатьківські землі і, керуючись приязню та розумом, користати з благ, концесій і прав, наданих їм польським урядом на західніх землях Польщі. До цих благ і концесій він зараховує асиґнування п'ять мільйонів злотих на допомогу хліборобам українського походження, поселених після 1947 року на різних польських землях, асиґнування аж 60.000 злотих на розвиток мистецьких драматичних гуртків, введення навчання української мови в . . . 37 початкових школах і розподіл аж 7970 підручників між дітей українського походження. До „прав" зараховує Петржак „правні акти надання землі", що з їх видачею зволікав польський уряд цілих десять років, а тепер починає їх поквапно видавати українським поселенцям на польських землях (до січня ц. р. видано 9919 таких актів), щоб хоч таким чином прив'язати їх до місць примусового поселення.

Але ж, як виходить із статті самого „Дзєнніка Людового" і з репортажів та статтей в інших часописах, українці, зокрема українські лемки у Польщі, не резиґнують і не думають резиґнувати з свого бажання вертатися на відібрані їм землі. Не захитує їх у цій рішучості ні допомога польського уряду, ні надавані їм раптом права на землю у Польщі. Свідчать про це переконливо факти і цифри, подані самим же Лєхом Петржаком у часописі „Дзєннік Людови". Українське населення не приймає взагалі тих правних актів надання землі і, звертаючи її масово (в Ольштинському воєвідстві звернено таких актів понад 500), вносить водночас прохання про дозвіл тиїхати до своїх колишніх, спустошених чи зайнятих польськими колоністами сіл. Не мають українці теж ніякої охоти користати з пропонованої їм урядової допомоги: у Глоґовськім повіті, де живе багато тисяч лемків, вніс прохання про таку допомогу тільки один українець. Все це відбувається без порозуміння, неорганізовано, але стихійно, і ця твердість і впертість українців є тим, що доводить польську вулицю і польську пресу до шовіністичного шалу.

Любомир О. Ортинський

ПРОБЛЕМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Академія Політичних Наук, американська організація, що існує від 1880 р. і що має за ціль культивування політичних знань і застосовування їх при розв'язуванні соціяльних та політичних проблем, відбула 22 квітня ц. р. у викладовій залі готелю „Валдорф-Асторія" свою весняну конференцію. Програма нарад складалася з рефератів на тему внутрішньої і зовнішньої політики ЗДА.

Інфляція і політика уряду — була темою чотирьох рефератів визначних економістів і колишніх високих урядовців. Директор департаменту економічних дослідів проф. Е. Шмідт заступав погляд, що одною з причин інфляційних проявів у ЗДА є повне затруднення; проф. Ю. Бейкман (Університет Ню Йорку) дав огляд сучасної економічної ситуації, вказавши на стабілізацію економічного положення ЗДА в першому кварталі цього року; кол. державний підсекретар фінансів Р. Меґіл розглядав можливості скорочення бюджету і доказував, що без радикальних змін у видаткуванні бюджет ростиме з кожним роком, і вже недовго треба чекати, коли він сягне суми 100 мільярдів долярів. На його думку, зменшення на 5 мільярдів, як це пропонує сен. Бирд, є річчю можливою.

У рефератах, присвячених зовнішньополітичній проблематиці, розглядались проблеми колоніялізму, нафти і атомової енергії. Дослідник колоніяльного питання, В. Гендерсон, давши блискучу, сперту на довгих роках перебування в Азії, студію відносин у недавно звільнених від французького п а н у в а н н я країнах Східньої Азії, рекомендував урядові ЗДА прийти цим країнам з економічною й технічною поміччю навіть, якщо ці країни намагаються стояти осторонь конфлікту Схід-Захід і провадять т. зв. невтральну політику. Скарбник „Стандарт Ойл Компані" Е. Г. Колладо вказав на недавну суезьку кризу, внаслідок якої Західня Европа, що 65% нафти спроваджувала через Суезький канал, стала перед траґічним положенням малощо не повного загальмування продукції. На думку Колладо, нафтова промисловість Заходу повинна підшукати нові нафтові джерела на територіях, які під оглядом безпеки є кращі, ніж Близький Схід.

Революційні наслідки застосування для мирних цілей атомової енергії змалював видавець газети „Санта Фе" в Ню Мексіко, Р. М. МекКіней, що саме відбув подорож по країнах Західньої Европи, студіюючи проблему мирного використання атомової енергії. На думку МекКінея, країни Заходу зможуть уже в найближчому десятиріччі застосувати ядрову енерґію в цілому ряді індустрійних процесів, внаслідок чого значно підвищиться їх життьовий рівень.

Увечері в залі „Гренд Болрум" відбулось прийняття, в якому взяли участь визначні представники американського політичного і економічного світу. Між іншими був присутній кол. високий комісар у Німеччині, а тепер голова Міжнародного Банку Джан МекКлой, кол. амбасадор ЗДА в Льондоні Луїс В. Даґлес, кол. губернатор стейту Коннектикат і амбасадор в Ню Делі Честер Бовлс, проф. Д. МекКорд Врайт, Е. Г. Колладо, проф. А. Мекмеґон і амбасадор Ізраїлю Аба Ебан.

Ініціятори вечірньої програми хотіли мати, як доповідачів, також когось з компетентних політиків чи дипломатів арабського світу але, як заявив Даґлес, „непередбачені перешкоди унеможливили, на жаль, їх участь". Тож на тему „Далекосяжний плян для Близького Сходу" говорив кол. амбасадор ЗДА в Індії Бовлс. На його думку, на Близькому Сході не буде тривалого миру доти, доки Москва не переконається, що її намагання зв'язати країни цього простору з совєтською системою — безвиглядні. Тим часом Совєти пробують пенетрувати ці країни, і масова нужда, експлоатація населення місцевими чинниками, анальфабетизм та сліпий фанатизм сприяють їм до деякої міри. Очевидно, Захід не може допустити до панування Москви над цим простором, який має першорядне значення для Европи, що потребує сировин цих країн. Оборону цих просторів проти совєтської агресії поведуть не армії близькосхідніх країн, а летунство ЗДА. Щоб упорядкувати відносини на Близькому Сході, не вистачає самого фінансово-економічного вкладу, треба ще виховати людей, які перейнялися б інтересами своїх народів та демократичною ідеєю і старались її застосувати в своїх країнах.

Під кінець вечора виступив з довгою промовою амбасадор Ізраїлю Абба Ебан. У своїй промові він змалював постання ізраїльської держави, яке, на його думку, є найпомітнішою подією нашого сторіччя. Скритикувавши політику поступок західніх потуг перед президентом Насером, ізраїльський амбасадор сказав, що коли Захід і далі вестиме таку політику, то недалекий той час, коли Европа опиниться під диктатом Єгипту, а радше тих сил, які стоять сьогодні за диктатором з-над Нілу.

У конференції і прийнятті взяло участь понад чотириста осіб; від українців були присутні: член Академії Політичних Наук адвокат Роман Олесницький і в характері гостей д-р М. Прокоп та д-р Л. О. Ортинський.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СПРАВА ДОПОМОГИ ЗАЛИШЕНЦЯМ В АВСТРІЇ

У числі 72 „Свободи" з дня 16 квітня ц. р. появилася стаття ред. І. Кедрина на тему: „З проблем допомоги залишенцям в Австрії". У цій статті автор, як член Ради Директорів і Контрольної Комісії ЗУАДКомітету і як колишній голова Українського Центрального Допомогового Об'єднання в Австрії (УЦДОА), признав, що „українські залишенці в Австрії дістають від ЗУАДК куди меншу допомогу, аніж повинні б діставати і займають в його діяльності куди меншу частину, аніж повинні б займати", що „відомо, які погані табори для втікачів в Австрії та як трудно там старцям та хворим" і що „нема сумніву, що чимало винуваті ті представники ЗУАДК в Европі, які замало цікавляться долею залишенців, занадто персонально вигідні, щоб їздити туди, організувати, докладно на місці знайомитись зі станом української еміграції в Австрії". Проте, він обвинувачує також саму українську громаду в Австрії, її керівників і її провід, які — за його словами — винні у тому, що „цілий рівень українського громадського життя в Австрії впав так низько, що громада перестала втішатися давньою пошаною поза своїми межами". Не входячи в докладний розгляд нинішніх відносин серед українських залишенців в Австрії хочу доповнити інформації автора жменею подробиць з рр. 1951/52, себто з часу після його виїзду з Австрії. Але відразу зазначу, що легше було УЦДОА опікуватися скитальцями до січня 1952 р., бо до того часу ними опікувалося ІРО, яке безпосередньо або при помочі ЗУАДК допомагало в харчах, одязі, безплатних приміщеннях по таборах і т. п.

Положення змінилося з днем 1 січня 1952 р., себто з хвилиною, коли перестало ІРО діяти, а у зв'язку з цим припинилась також допомога від ЗУАДК. Австрійська влада перейняла управління таборів, дотеперішніх принагідних працівників з-поміж залишенців в таборових адміністраціях усунула та настановила австрійців. Далі, зліквідувала деякі табори і скомасувала мешканців. Таборові кухні були вправді задержані, але харчі стали неможливі. До того в Зальцбурзі урядувала совєтська місія, що теж мало свій вплив на настрої залишенців.

Щойно в тому важкому періоді залишенці, без огляду на свою політично - партійну приналежність, відчули направду потребу громадської установи, що стала б в обороні їх долі і подбала про матеріяльну поміч залишенцям.

У січні 1952 р. відбулися збори УЦДОА. Перейшли вони під знаком єдности, дисципліни, і в склад Управи ввійшли громадяни з усіх шарів, без огляду на їх політичні переконання. УЦДОА з а т р и м а л о свою понадпартійність. Мета його — оборона та матеріяльна поміч залишенцям. Мене вибрано тоді головою УЦДОА, і я був ним до свого виїзду до ЗДА, себто до лютого 1953 р. Перед моїм від'їздом скликано річні збори УЦДОА і перевибрано Управу.

Першим черговим завданням нової Управи було устійнення кількости таборів та їх українських мешканців. В лютому 1952 р. представники таборів подали поіменні списки, і виявилося, що в тому часі в таборах було 2.408 українців, а між ними 1.600 немічних, дітей, хворих та інвалідів. Управа УЦДОА була свідома того, що тими списками не охоплено всіх українців-залишенців. Чимало з них було поза таборами, як робітники, селяни і т. п., і тому звернулася до австрійської влади з просьбою дати виказ українців-втікачів, що перебувають поза таборами. З 72-ох округ ледве 25 передали поіменні списки, і число українців-біженців виносило тоді 1.001. При нагоді влаштування „Міжнародної виставки виробів утікачів в Австрії", під протекторатом архиєпископа д-ра Рорбаха в Зальцбурґу, в липні 1952 р., австрійська влада подала число чужинців, і українська група нараховувала тоді за офіційними даними кругло 5,000 осіб. Мимохідь кажучи, виставка вийшла добре, українці мали свій кіоск і в пресі наші експонати дістали добру оцінку. Зокрема, в журналі „Монатсшріфт фюр Віртшафт унд Політік" з тої нагоди була вміщена довга стаття проф. С. Гловінського про українську політичну еміграцію в Австрії.

Не маючи ніякої матеріяльної допомоги, Президія УЦДОА рішила була видавати „Інформаційний Бюлетень", що мав інформувати український світ не плаксивими фразами чи „серцещипательною" жебраниною, але фактами з життя та описами з побуту залишенців.

Хоч президія УЦДОА інформувала й зверталася в цій справі до ЗУАДК у Філаделфії, нас відсилано до Мюнхену, до Европейського Представництва ЗУАДК, але звідтіль ніякої допомоги ми не одержали.

Першим, що подав помічну руку був Координаційний осередок громадян та центральних установ в Англії. Головою його був д-р Фундак що приїхав до Австрії і по нараді з президією УЦДОА зорієнтувався в положенні залишенців. Завдяки його інтервенції у австрійської влади в Зальцбурзі УЦДОА, як організація, була неофіційно визнавана, чи толерована, як це було раніше в Інсбруці. (Треба сказати, що поляки-залишенці мали свою офіційну польську організацію, засновану мабуть ще в 1947 р.). Другою організацією, що нам допомогла, був Союз Українців у В. Британії (СУВ).

Перша названа організація прислала 200 ф. шт., а друга 1560 кг. білизни й одягу в доброму стані. Третьою організацією, що відгукнулася на заклик УЦДОА, була „Самопоміч" в Ню Йорку, яка кількакратно більшими квотами, разом коло 1.000 дол., висилала допомогу. Далі прислали пожертви Жіноча секція при УККА в Боффало, Союз Українок і Марійська Дружина в Нюарку, Жіноча громада в Буенос Айресі, і багато інших. Врешті Шотляндська Ліґа в Единбурґу прислала 400 кг. першоякісного одягу.

В „Інформаційному Бюлетені" за 1952 р. подавано до прилюдного відома точні дані про напливаючі пожертви та розподіл їх між залишенцями. В тому часі переведено реєстрацію і впорядкування могил померлих українських емігрантів. Під час Зелених Свят на могилах відбулися церковні відправи з процесіями. Інформації, вміщувані в „Бюлетені", передруковувала преса, як „Свобода", „Америка", „Новий Світ", „Християнський Світ", „Українська Думка" та ін. Президія УЦДОА одержувала подяки від численних залишенців, що характеризували тодішні відносини. Між цими подяками був зворушливий лист від кол. члена Директорії УНР, пок. проф. А. М. Андрієвського з табору в Сант Мартіні біля Вілляху в Каринтії. В квітні 1952 р. він потверджував відбір 150 шил. від УЦДОА. В тому самому часі ми мали тісний листовний звязок з Преосв.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

ПЕТРО — ФОРМАН

(4)

Цього було вже забагато. У мені заграла кров, і я зловив Била за оба вуха, пригнув і з цілої сили вдарив коліном в ніс. Кров цюрком бухнула йому з носа, він захитався і впав на підлогу. Хтось з робітників зателефонував до боса, і за пару хвилин Майк приїхав на будову.

— Що сталося? Що сталося? — питався він, настрашений, побачивши закривавленого Била. — Нещасливий випадок?

Бил відповів перший:

— Це, Майку, твій улюбленець, Піт, хотів мене забити.

Майк зі злістю до мене:

— Що ти йому зробив? Чому ти його покалічив?

Я розказав, як це сталося. При цьому розказав йому коротко про те, як Бил мені цілий час допікав отим ґрінорством. Від мене пішов він розпитувати робітників, що вони скажуть. Всі робітники підтвердили те, що я йому розказав. Вислухавши так обидві сторони, Майк сказав, щоб Бил і я після праці приїхали до бюра. Там він сказав:

— Вел, Бил. Вел, Піт. За те, що сьогодні сталося, я повинен викинути вас обох з праці. Хто з вас завинив більше, а хто менше, я не буду розсуджувати. Ви обидва завинили. Я вам дарую, але як це трапиться ще раз, то звільню вас обох з праці. До побачення!

З того часу я вже мав спокій з Билом. Він не говорив до мене майже рік. Перед Різдвом наша фірма влаштувала „крісмес парті", тобто різдвяне прийняття для своїх робітників. Прийняття вдалося гарно. Пообідавши й випивши, присутні були веселі, усміхнені, молодші танцювали, старші гуторили привітно між собою. А Майк ходив від робітника до робітника, знайомився з родинами, говорив з ними, розпитував, як живуть, бажав веселих свят і щасливого Нового Року.

Підійшов він і до мене.

— Ну, як ся маєш, Піт?

— Добре. Дякую.

— А як любиш роботу?

— О, робота дуже гарна.

— А як тепер з Билом живете? Вже тебе „ґрінором" не називає?

— Не називає, бо Бил до мене не говорить.

— Як не говорить?

— Ну, не відзивається до мене.

— Ніколи?

— Ніколи!

Він подумав хвилину і сказав:

— Чекай, я вас погоджу.

Майк пішов по залі, найшов Била, вернувся з ним до мене і сказав:

— Ходіть обидва зі мною.

Він завів нас до окремої кімнати, сів за стіл і казав нам сідати.

— Вел, Бил! Вел, Піт! Що з вами? Обох вас українська мати народила, обидва ви ссали українську грудь, і ви, замість любитися як брати, деретеся між собою, як кіт з псом. Тому ми всюди такі бідні, що тільки сваритися між собою знаємо. Що між вами досі було, то було, тепер все те забудьте. Я хочу, щоб ви сьогодні погодилися. Ми всі повинні себе любити, шанувати й одні одним допомагати, а не вічно жертися на кожному кроці.

Він налив три чарки і сказав:

— Бил, подай руку Пітові. А ти, Піт, подай руку Билові. Так.

На наші об'єднані руки він поклав свою правицю.

— А тепер вип'ємо за згоду. Дай, Боже, щоб українці ніколи між собою не сварилися.

— Дай Боже, — відповіли Бил і я, і всі ми вихилили чарки.

— Ну, тепер вже більше не гнівайтеся. Можете йти.

З того часу запанувала між нами справжня згода.

***

Десь у половині літа Майк закликав мене з роботи до бюра.

— Піт, сказав він до мене, я хочу зробити тебе форманом.

— А що буде з Билом?

— Бил вже старий, йому 68 років, він піде на пенсію, і я хочу, щоб ти зайняв його місце.

Я сказав йому, що погоджуюся, але відповідь дам йому за два дні.

На другий день я сказав про це Билові.

— Бил, кажу йому, послухайте, що я вам повім: Коли воно направду так є, як мені говорив Майк, що ви ідете на пенсію, то я прийму це форманство. Але коли Майк хоче позбутися вас тому, що ви вже старий, а мене хоче взяти на ваше місце тому, що я молодий, то я цього форманства ніколи не прийму. Краще страчу роботу, ніж мав би я забрати вашу працю.

Бил сказав, що дійсно хоче йти на відпочинок, та що говорив Майкові, щоб шукав собі іншого формана. А те, що я сказав йому, дуже його зворушило, і він зі сльозами в очах кинувся до мене й почав мене обнімати.

— Піт, я аж тепер переконався, який ти добрий хлопець! Я спершу тебе не любив, не раз ображав тебе, і навіть ударив, а ти, замість пометитися на мені, так чесно зі мною поступаєш. Я ніколи тобі цього не забуду. Ти добрий хлопець. У тебе золоте серце.

Ввечорі Бил взяв мене на своє авто, поїхав зі мною до бюра і сказав Майкові:

— Майк! Як я залишу працю, то на моє місце візьми Піта. Він гарний хлопець, знає всі роботи, і з нього буде добрий провідник.

А до мене звернувшись, Бил спитав:

— Одного я досі не розумію: яку це штуку ти втяв, що першого дня на праці ти повісив 14 дверей, хоч я бачив тоді тільки троє?.

І я йому відкрив тайну:

Тоді то, першого дня моєї праці, я не дав за програму. Відходячи, я непомітно відкрутив закрутку в одному вікні на партері і трошки його відчинив. Знаряддя залишив на місці. Повечерявши, чи пак пообідавши в одному з поблизьких ресторанів та відпочивши трохи, я вернувся на будову, переплигнув через огорожу, проліз через вікно до середини і давай вішати двері.

Робота йшла щораз легше. Так працював я до 12 год. ночі і завісив ще 11 дверей. Разом з тими, що повісив вдень, було 14. До повної норми все ще недоставало 4. Спершу я хотів повісити ще й ті, щоб вповні виконати норму, але роздумався. Я просто з ніг валився, треба було переспатися хоч пару годин, щоб на другий день продовжувати свій марш до кар'єри формана.

КОЖЕН ВЕЧІР . . .

Кожен вечір дожидаю,
Вийдеш ти чи ні,
Кожен вечір виглядаю
У далечині.

Бачу: в білому убранні
Край твоїх воріт
Хтось в весняному смерканні
Все стоїть, стоїть.

Чи не ти мене чекаєш
В сумі самоти?
Я лечу і повертаю —
Ні, не ти, не ти.

Край воріт сумна і мила
В білому убранні
Жде мене березка мила
У самотині.

Скільки раз імла вечірня
Маяла крильми.
Скільки раз берізка вірна
Виглядала з тьми.

Ти ж десь довго загулялась,
Не вернулась в дім.
Ти берізкою зосталась
В спогаді моїм.

С. КРИЖАНІВСЬКИЙ

ВИЯСНЕННЯ УКК

Українському Конгресовому Комітетові не раз доводиться зустрічатися з заувагами, що багато наших людей радо вплачували б свій Національний Даток частинами, надсилаючи по 1—2 доляри, одначе не роблять того, уважаючи, що висилати таку дрібну квоту до Конгресового Комітету „якось не випадає". А не маючи часто під рукою 10 долярів, вони взагалі стримуються від вплати Національного датку.

З цього приводу Український Конгресовий Комітет уважає необхідним пригадати і зазначити, що вже при встановленні Національного Датку було оголошено, а потім не раз повторювано, що Даток можна вплачувати довільними частинами, а для кого Національний Даток в сумі 10 дол. є взагалі непосильний, той може обмежитись одноразовою пожертвою, в міру своєї можливости.

Що ж до „незручности" малих квот, то Конгресовий Комітет зазначає, що заможна і багата Америка, зовсім не цурається і не погорджує „малими квотами".

Що ж торкається зокрема Українського Конґресового Комітету, то Комітет радо вітатиме, коли наші громадяни, яким трудно відразу заплатити повний Національний Даток, будуть сплачувати його дрібними частинами, чи взагалі обмежаться одноразовою пожертвою. До Українського Народного Фонду належить досі 30,000 Платників і Жертводавців. Коли б кожний із них надіслав місячно лише одного доляра, то Фонд досягнув би квоти в 300,000 долярів, себ-то одержав би річно три рази більше, ніж збирає тепер.

У зв'язку з цьогорічним Святом Воскресення Христового, Конґресовий Комітет вислав громадянам 20,000 листів з Великодним привітом (і пригадкою для тих, що ще не вплатили свого Національного Датку за 1956 рік). До листа додано коверту. Конґресовий Комітет просить використати цю коверту ще тепер, надсилаючи свій Національний Даток повністю, або в довільній частині.

На жаль реакція українського загалу на цю великодню акцію УНФонду, аж надто слаба, прямо незрозуміла! Від 23 квітня до 10 травня У. Н. Фонд отримав щойно 196 коверт з датками, чи пожертвами. Оскільки інакше виглядала б справа, коли б до тижня із 20 тисяч коверт УНФонд отримав 18—19 тисяч коверт, хоча б з дрібними доляровими пожертвами?! Моментальна й позитивна реакція була б доказом живої дії української громади. Натомість — загал відповідає: мовчанкою!

З уваги на те Конґресовий Комітет просить Українське Громадянство не залишати звернень Українського Народного Фонду без відповіді — чи то позитивної чи неґативної. Для Українського Когресового Комітету, що репрезентує мільйонову громаду американських українців (американців українського роду), який провадить національно - політичні й громадські акції та культурну й господарську працю, важливо мати не тільки матеріяльний зв'язок, але, в рівній мірі, і моральний, бо лише об'єднаними зусиллями і щирою співпрацею ми зможемо виконати ті великі завдання, які поставило перед нами життя та біжучий історичний момент.

Український Конґресовий Комітет.

В. Романенчук

„УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО"

Треба признати, що українське учительство на еміграції у вільному світі чесно і сумлінно виконує свої обов'язки супроти свого народу й батьківщини. Про це говорить цілий ряд українознавчих шкіл і курсів у всіх країнах поселення, і тисячі української дітвори, яка вчиться в тих школах рідної мови, історії, географії та інших предметів українознавства. В нашій пресі у вільному світі часто друкуються звідомлення шкільних відділів, комітетів та інших установ, які ведуть українознавчі школи, і ми маємо нагоду переконатися, що українське учительство не дармує, навпаки, воно весь свій вільний час посвячує українській дітворі, щоб зберегти молоде покоління длясвого народу. В нас не доцінюють цієї праці і цієї посвяти українського учительства, нерідко навіть ті громадяни, яких діти вчаться в українознавчих школах, дивляться на працю учительства досить легковажно.

Українські учителі мусять заробляти на життя фізичною працею. Інші наші громадяни використовують вільний час на відпочинок і розваги, а вчителі віддають свій вільний час на навчання дітей. І якби все громадянство присвячувало рідному шкільництву бодай одну десяту стільки, що українські учителі, то справа національного виховання й українознавчого навчання стояла б десять разів краще, як сьогодні.

Учительство наше не бажає для себе ніякої особливої користи, бо ту марну оплату, яку складають батьки за навчання дітей в ніякому випадку не можна вважати за якийсь заробіток. Чимало учителів охоче зрезиґнували б із цієї заплати, щоб мати вільну хвилину для відпочинку й розваги. Але вони відчувають відповідальність перед своїм народом за молоде покоління. Тому резиґнують із розваги й відпочинку і приймають надобов'язкову працю

І не тільки в школі. Скільки часу треба віддати для цієї справи і поза шкільними заняттями! Скільки учителів працюють і над собою, скільки віддає вільний час на конференції, наради, зїзди — на те, щоб поставити справу навчання й виховання на належний рівень. Цього громадянство не бачить і не знає, бо не дуже цікавиться цією справою.

Співпраці й підтримки громадянства потрібно особливо в справі, про яку хочемо сказати кілька слів. В Торонті, Канада, вже ось другий рік виходить журнал „Учительське Слово", — перший на еміграції учительський журнал. Мало сказати „учительський", бо він не самим учителям потрібний, але і батькам.

Якби наші батьки трохи більше цікавилися виховними справами, їм легше було б виховувати своїх дітей. Виховання дітей, це незвичайно важка праця, особливо в нерідному середовищі. Домашнє виховання дітей, це підстава, на якій розбудовується шкільне і громадське виховання. Тому відповідальність батьків за виховання дітей найбільша. Але ж батьки не кваліфіковані педагоги, а самодіяльні, яким конечно треба допомоги.

Цю допомогу може їм дати фаховий журнал, власне „Учительське Слово", яке хоче служити радами і вказівками, фахових виховників і вчителям і батькам. Варто тільки батькам поцікавитися ним.

Журнал цей видає Об'єднання Українського Учительства в Канаді, з осідком у Торонті, а редаґує молодий учитель, ентузіяст і „мрійник" д-р Василь Луців, який донедавна сам один займався усім — і редакцією, і адміністрацією, і експедицією, і друкуванням (на циклостилі), і коректою і приєднуванням передплатників, і ще чим там було треба. Зразу це був журнал канадійського учительства, а це тепер він перетворюється на журнал усього українського учительства у вільному світі. А до редакційної колеґії входять представники активного вчительства усіх країн українського поселення.

Таку зміну треба щиро привітати, бо це єдино правильний підхід до справи. В ділянці національного виховання й українознавчого навчання для нас, українців у вільному світі, нема і не повинно бути жадних державних границь ні великої віддалі. Всі українці у світі, в яких державах і країнах вони не жили б, прагнуть (або повинні прагнути) одного — дати своїм дітям національне виховання. Тому в цій ділянці може бути єдність і сильна акція.

Журнал цей може бути засобом єдности українства в усьому світі. Згодом, може, дійде до спільних програм навчання, спільних посібників та інших засобів навчання, але над цим ще треба трохи спільно попрацювати. Є навіть ідея створити щось в роді одного шкільного центру чи світового об'єднання українознавчого шкільництва. Для цього вже й тепер є багато даних, але ще мине трохи часу, поки ця ідея зреалізується. Вона напевно зреалізується, бо цього вимагає справа українознавчого шкільництва. Та поки це станеться, журнал „Учительське Слово" вже є формально тим першим світовим центром українського учительства. Треба його тільки підтримати й розбудувати, щоб він гідно репрезентував світове українство на цьому відтинку.

Ніякої субвенції журнал не має, він може існувати тільки з передплати, тому й закликає все громадянство підтримати його передплатою, пожертвою на пресовий фонд і оголошеннями. В кожній країні буде представник цього журналу, через якого громадянство зможе співпрацювати і підтримувати журнал.

Зокрема дуже бажана є співпраця в журналі українських виховників — теоретиків і практиків, батьки теж можуть співпрацювати. Батько — мати можуть своїм досвідом поділитися з іншими, бо між батьками часто бувають дуже талановиті виховники. Їхні думки можуть принести багато користи справі виховання української дітвори й молоді. При співпраці учителів і батьків „Учительське Слово" стане необхідним в кожній українській родині.

Варто теж і українським установам, товариствам і організаціям поцікавитися цим журналом і підтримати його матеріяльно. Найвищий час уже, щоб справа національного виховання української дітвори й молоді стала справою не самих тільки вчителів і батьків, але всього громадянства. На відтинку внутрішньої політики української еміґрації — це найважніша справа. Немає нічого важнішого понад справу національного виховання. Яка користь із безконечної кількости святкових роковин, академій, ювілеїв, коли в них не бере участи молоде покоління. А що на наших академіях і роковинах буває мало молодих людей, це кожний може ствердити. Впродовж восьмох років перебування на нових поселеннях ми зайшли так далеко, що добрих 60 відсотків української дітвори не знає рідної мови, а 75% не знає нічого, або дуже мало про Україну.

Єдиний український педагогічний журнал „Учительське Слово", пише на ці теми. І „УС" повинно зацікавитися, і дати йому підтримку, все українське громадянство, а зокрема учительство і батьки.

⁂

Шкільна Рада УККА вповні підтримує думки автора статті і подає до відома зацікавленим, що попросила на тимчасового представника до редакційної колеґії „Учительського Слова" від Шкільної Ради п. Б. Романенчука, який полагоджуватиме на терені ЗДА всі справи, зв'язані з журналом, на його адресу (838 Норт 7-ма вул., Филаделфія 23, Па.) просимо надсилати матеріяли і статті до журналу, зголошувати передплату й надсилати пожертви на пресовий фонд, тощо.

Управа Шкільної Ради.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Медфорд Лейкс, Н. Дж.

Концерт Хору „Кобзар" із Филаделфії.

На окреме запрошення амер. Т-ва прихильників Інтернац. Музики (Мюзік енд Концерт Гілд в Медфорд Лейкс, Н. Дж.) 5. V. ц. р. мішаний хор „Кобзар" під дир. д-ра А. Рудницького — виступив з власним концертом, в програмі якого були твори українських і зах.-европейських композиторів.

Додатковою точкою концерту був виступ відомої (по радіо) солістки (меццо-сопран) — пані Елден Александер.

В першій частині хор виконав: „Прославний хор" з оп. „Тарас Вульба", Концерт Бортнянського „Воспойте Господеви", „Ой рано, рано" (щедрівка) — Ступницького, „Накрила нічка", „Зажурились галичанки" (стрілецькі) та „Веснянки" — Лисенка-Рудницького.

В другій частині слідували: Вальс з оп. „Фавст" — Гуно, з солістами: Матковська - Титла, О. Сас, О. Татунчак, Офат, „Ілія" — Мендельсона, а маршом з оп. „Тангайзер" — Вагнера — закінчено цей концерт.

При фортепіяні — Л. Вульба. Сердечність і зацікавлення концертом виявила публіка довготривалими оплесками. Концерт попереджено коротким інтервю про Україну, її змагання до волі та про народні й стрілецькі пісні.

Своєю культурною появою, естетичним зовнішнім виглядом (пані у білих сукнях, панове — у смокінґах) та гарним виконанням цілої програми, хор здобув собі симпатію і щире признання, залишаючи — на правду — приємне враження серед присутньої публіки.

Побажання на майбутнє, щоб хор частіше виходив зі свого ґета й між чужинцями-прихильниками здобув симпатії до української пісні, а тим самим і до української справи. **(Іж)**

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА КОМІСІЯ НТШ У ФИЛАДЕЛФІЇ

повідомляє, що в п'ятницю 17-го травня 1957 р. в залі „Самопомочі" при 813 Н. Френклін вул., в годині 8-ій веч. відбудуться Установчі Збори Осередку НТШ у Филаделфії з таким порядком: о. д-р І. Нагаєвський, Стародавня Україна в чужинних літ. пам'ятках (доповідь); д-р Гр. Лужницький, Напрямні праці Осередку; Вибір управи й затвердження поодиноких Комісій Осередку.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Повідомляю Кревних і Знайомих, що, дня 14-го березня 1957 року
— заснув навіки у Львові, Західня Україна —

✝

о. Стефан Мандзик

бувший парох Гуменця, біля Львова.

Покійний перебув 10-літнє заслання на Сибірі, яке спричинило Йому багато душевних і фізичних мук, що скоротило Його трудолюбиве життя.

Поминальна СЛУЖБА БОЖА відправиться в парохіяльній церкві св. Йосафата в Рачестері, Н. Й.

Прибитий горем брат
д-р **МИХАЙЛО МАНДЗИК**
з дружиною.

ВИКЛАДИ
проф. О. ПОВСТЕНКА в Шикаґо

Заходом УКРАЇНСЬКОГО АРХІВ-МУЗЕЮ в ШИКАҐО
в днях 18-го і 19-го ТРАВНЯ 1957 р.
— відбудуться —
із світляними образами виклади про
„ЗОЛОТОВЕРХИЙ КИЇВ"

СУБОТА, год. 7-ма вечора:
КИЇВ ЧАСІВ Т. ШЕВЧЕНКА.

НЕДІЛЯ, год. 5-та по полудні:
СУЧАСНА АРХІТЕКТУРА КИЄВА.

Обидва виклади в залі школи оо. Василіян.

Рідка нагода для Українського Громадянства Шикаґа почути і побачити історичний і сучасний Київ від спеціяліста, яким є відомий проф. О. Повстенко.

Управа Музею.

УВАГА! НЮ ЙОРК Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ в АМЕРИЦІ
— влаштовує —
в **НЕДІЛЮ 26-го ТРАВНЯ 1957 року**
о год. 7-ій вечора
в залі Washington Irving High School Auditorium,
40 Irving Place, (Corner East 16th St.,) NEW YORK, N. Y.

АКАДЕМІЮ

для вшанування Св. Пам'яті
СИМОНА ПЕТЛЮРИ
Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки
В 31 РІЧНИЦЮ ЙОГО ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

В цьому році припадає 40-ліття відновлення Української Державности та утворення її Збройної Сили, творцем і Головним Отаманом якої був Симон Петлюра.

На Академії доповідатимуть: Майор Петро САМОЙЛІВ і п. Олексій ШЕВЧЕНКО.

В мистецькій частині програми Академії беруть участь:
а. Хор Української Православної Катедри св. Володимира в Ню Йорку (14-та вул.), під диригентурою проф. В. ЗАВІТНЕВИЧА;
б. Виступає відома співачка п-ні Ганна ЩЕРЕЙ.

В той же день — в НЕДІЛЮ 26-го ТРАВНЯ 1957 р. — після Служб Божих в Українських Православних Церквах м. Ню Йорку й околиці — будуть відслужені

ПАНАХИДИ

Просимо всі Українсько-Американські Організації, Установи, Товариства, а зокрема Вояцькі та Молодечі Організації і Українське Суспільство, взяти участь в цих урочистостях. Запрошуємо Організації і Товариства прибути з прапорами!

КОМІТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
2-ий Відділ, Осередок Спілки Української Молоді ім. ген.-хор. Т. Чупринки, Т-во б. Вояків УПА, Т-во б. Політв'язнів, при співпраці інших Організацій Визвольного фронту — під протекторатом Комітету Об'єднаних Амер. Укр. Організацій м. НЮ ЙОРКУ, філія УККА
— влаштовують —
у **НЕДІЛЮ 19-го ТРАВНЯ 1957 року**
о год. 5:30 вечора
в залі Укр. Нар. Дому — при 140-42 2-га Евеню,

СВЯТО ГЕРОЇВ

присвячене роковинам смерти
ГОЛ. ОТ. **СИМОНА ПЕТЛЮРИ**
ПОЛК. **ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ**
ГЕН.-ХОР. **ТАРАСА ЧУПРИНКИ**
та всіх ВІДОМИХ і НЕВІДОМИХ ГЕРОЇВ, що полягли в боротьбі за Волю України.

Святочну доповідь виголосить д-р. Петро МІРЧУК. Участь беруть: З. ОСІНЧУК — відкриття; Лев РЕЙНАРОВИЧ — баритон, проф. Іванна ПРИЙМА — фортепіяно; Зеня ЛАВРИШКО — сопрано; КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. Гната Хоткевича, під дир. Р. ЛЕВИЦЬКОГО.

ЗАКЛИКАЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ ДО МАСОВОЇ УЧАСТИ!

Комітет

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в середу, 15 травня 1957 року, помер несподівано на удар серця на 49-ому році життя Найдорожчий Муж і Батько

✝

ВОЛОДИМИР КОСТИНЮК

кол. адвокат на Буковині, банковий урядовець у Ню Йорку.

Тіло Покійного знаходиться в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку. — Заупокійна Панахида відбудеться в п'ятницю 17-го травня, о год. 7:30 вечором. — Похорони відбудуться в суботу, 18-го травня 1957, о год. 9 зранку, з похоронного заведення П. Яреми на цвинтар Маунт Оливет.

Наталія, дружина
Міра і Роман, діти

Увага! COLCHESTER, Conn. NEW BRITAIN, Conn. **Увага!**

РІДНИЙ КРАЙ НА ЕКРАНІ!

Звукові фільми про Західню Україну, п. н.
„ГАЛИЧИНА" і „ГУЦУЛЬЩИНА"
— висвітлюватимемо —
в **НЕДІЛЮ 19-го ТРАВНЯ 1957 року**
о год. 12-ій вполудні
в церковній залі в COLCHESTER, Conn.
та о год. 5:30 по полудні
в залі церкви св. Йосафата — NEW BRITAIN, Conn.

Це одинокі фільми з українського життя в Галичині і на Гуцульщині, фільмовані перед 2-ою світовою війною.

ПРИХОДЬТЕ, ПРОСИМО!
Може побачите СВОЄ СЕЛО, МІСТО, а може й декого із ВАШИХ РІДНИХ!

Українська Фільмова Служба „КАЛИНА"

СПРАВА ДОПОМОГИ ЗАЛИШЕНЦЯМ В АВСТРІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Кир Іваном Вучком у Римі, який з великим признанням висловлювався про працю УЦДОА. Якщо йде про співпрацю з ЗУАДКомітетом, то стверджую, що саме УЦДОА шукало її, а коли не знайшло, то тільки з вини невідповідних урядовців ЗУАДК в Австрії.

Твердю рішуче, що в часі мого головування в УЦДОА, коли то Европейське Представництво ЗУАДК очолював д-р Кальба, Президія УЦДОА йшла на всі його пропозиції щодо координації збіркової акції для допомоги залишенцям в Европі. Як відомо, це не увінчалося ніяким успіхом. В тому періоді УЦДОА ще не робило „політики". Не зважаючи на різні політичні переконання серед громадянства, ми зводили кінці докупи, і в тому періоді не було таких учинків серед залишенців які колідували б з карним законом.

Улітї 1952 р. зорганізовано в Австрії Делеґацію УСХС, яку очолював лікар д-р Володимир Іванович. Працюючи в американській лікарні як лікар, він завжди знаходив час, щоб піклуватися хворими в Зальцбурґу. Працював зовсім безкорисливо і совісно. Делеґація допомагала всім хворим на терені Австрії ліками й грішми. Мала до своєї диспозиції також окремі фонди від УЦДОА, а то завдяки „Самопомочі" в Ню Йорку.

На терені Тиролю, в Інсбруці, працювала Українська Секція Суспільної Служби, під проводом лікаря д-ра Осипа Береста. В склад її Управи входили громадяни різних політичних переконань, а саме мґр. Осип Тюшка, д-р Володимир Конрад, інж. Захар Бондаренко, д-р Буцманюк і ін. Союз Українок в Зальцбурґу опікувався дитячими садками, хворими по шпиталях, взимі — дожевлюванням дітей. Союз подбав про збірку вишивок на згадану вище виставку.

Оце в грубих зарисах праця УЦДОА в тому періоді. Вона продовжувалась після виїзду д-ра М. Роляка, ред. І. Кедрина та інж. Михайла Кураха в трудніших, як раніше, обставинах. Але люди завжди є людьми. Залишенці в Австрії читають українсько-американську пресу. Довідуються про всякі „коляди", „писанки", „збірки". Зокрема, від знайомих дістають листи, в яких порушується справи допомоги. Не один навіть хвалиться, скільки то він дав на коляду — мовляв, „все для залишенців". І залишенці, не орієнтуючись у фінансах ЗУАДК, думають, що всі зібрані гроші вони дістануть, а не діставши починають писати спершу скромно, а далі „одвертими листами". Злу кров робить теж порівняння з допомогою, що її дістають поляки в Австрії від польської організації в ЗДА. А хіба ж наша громада в Ню Йорку та інших містах не могла б здобутися на таку акцію? — питають в листах залишенці. Чи не мають вони рації?

Чи не було б доцільніше справу фондів ЗУАДК представити залишенцям ясно і одверто? Чи представництво ЗУАДК в Австрії не зробило б краще, коли б відбуло наради з громадянами по таборах і сказало голосно, що з усіх збірок така то частина мусить бути зужита на покриття адміністрації ЗУАДК, а решта дістанеться в руки залишенцям. Але та „решта" мусить бути обов'язково видана залишенцям. Тоді припинилися б всякі жалі і непорозуміння, бо „кляра пакта" — це найкраща дорога. І не треба ліквідувати станиці ЗУАДК в Зальцбурґу, а треба, щоб вона була ліпша і щоб нею ближче цікавилось і Центральне Представництво в Мюнхені і централя у Филаделфії.

Д-р Володимир Бемко
Нюарк, Н. Дж.

Увага! БАЙОН та ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
16-ий ВІДДІЛ в БАЙОНІ, Н. Дж.
— улаштовує —
в **СУБОТУ, дня 18-го ТРАВНЯ 1957 року**
в залі Українського Народного Дому при 19-ій вул. в Байоні

ВЕЛИКІ
ВЕСНЯНІ ВЕЧЕРНИЦІ

на яких приграватиме оркестра ЙОСИФА СНІГУРА
ПОЧАТОК: год. 8:30 вечора • ВСТУП: $1.00

УКРАЇНЦІ БАЙОНУ ТА ОКОЛИЦІ, ПРИЙДІТЬ УСІ ТА СКОРИСТАЙТЕ З ЦІЄЇ НАГОДИ, ДЕ ГАРНО ЗАБАВИТЕСЬ, ЗА ЩО РУЧАЄ ВАМ ЗАБАВОВИЙ КОМІТЕТ!

Управа ООЧСУ

ОСЕРЕДОК СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ в ПАССЕЙКУ, Н. ДЖ.
— запрошує —
ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ПАССЕЙКУ ТА ОКОЛИЦІ
на
ПЕРШУ
ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

яка відбудеться
в **СУБОТУ 18-го ТРАВНЯ 1957 р. — о год. 8-ій веч.**
в Шкільній Авдиторії — 212 Президент вул., Пассейк, Н. Дж.

Дирекція Українського Народного Дому в Ню Йорку
повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ

які не відбулись 7-го КВІТНЯ 1957 року, внаслідку відсутности, законом приписаної кількости уділовців, за постановою більшости приявних тоді Громадян
— відбудуться —
в **НЕДІЛЮ 26-го ТРАВНЯ 1957 року — о год. 2-ій по полудні**
у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку

Просимо обов'язково явитись особисто, або бодай прислати свої уповноваження („проксі"), щоб уможливити законне переведення річних Загальних Зборів, необхідних для перевибору 7-ох членів Дирекції, вислухання звідомлень, затвердження пляну праці на майбутнє й інших важливих актуальних справ, зв'язаних із існуванням УНДому в Ню Йорку.

Наступних ВП. Громадян, просимо зголоситись до Адміністратора УНДому, за поіменним запрошенням, або зголосити свою нову адресу, бо вислані до них листи вернулися:

Степан Андрухів, Юрій Артимишин, Євген Банах, Петро Барановський, Степан Бардиґула, Гриць Бассара, Микола Білинський, Осип Боба, Василь Вербовський, Ярослав Волошин, Данило Волчук, Остап Вовк, Осип Вибачинський, Теодор Витвицький, Орест Гладкий, Володимир Гнатів, Євген Гречило, Зенон Грецак, Мартин Гут, Павло Данилів, Петро Дармограй, Микола Дворян, Семен Демків, Микола Децкий, Дмитро Дідик, Микола Добрянський, Володимир Дроздовський, Іван Дидик, Апольоній Дзима, Ярослав Закалюк, Петро Ікалович, Богдан Кармелюк, Степан Кашинський, Михайло Кобрин, Петро Коваль, Богдан Ковалюк, Іван Когут, Євген Козорог, Ігор Коцур, Орест Клос, Всеволод Клюфас, Мартін Кравець, Михайло Кравчук, Іван Кремінський, Ераст Кульчицький, Іван Кульчицький, Петро Кулинич, Євген Кумферт, Осип Кузмин, Микола Лебідь, [illegible], Богдан Маланюк, Роман Мартинюк, Михайло Мощак, Олександер Музика, Іван Нелько, Митрофан Нешта, Володимир Нечепір, Степан Ник, Антін Олійник, Іван Олійник, Михайло Овчар, Михайло Павлишин, Богдан Панчук, Микола Паш, Андрій Перетятко, Володимир Пертишин, Іван Подриґула, Іван Познаківський, Володимир Познаківський, Ерик Пластінє, Леся Самборська, Остап Сапчишин, Зенон Савчук, Станислава Свинаренко, Степан Серабин, Осип Серафин, Роман Серафин, Лев Семущак, Іван Слободян, Григорій Сливка, Адам Сидорак, Олекса Сим, Катерина Стефанович, Роман Стефанович, Ярослав Стасюк, Антін Стахів, Марія Сток, Микола Струк, Роман Стець, Нестор Стешин, Іван Тарнавський, Степан Тимків, Володимир Ткач, Яків Удич, Укр. Т-во „Жидачів", Укр. Орг. Оборони „Лемківщина", Укр. Т-во „Просвіта", Кость Церкевич, Степан Цимбала, Степан Чайківський, Олекса Черкасевич, Яків Чорний, Петро Шандола, Дмитро Шпак, Іван Шипула, Пилип Шот, Дмитро Шуль, Микола Яремко, Іван Язик, Лука Ярош.

В. Баранецький — голова   **М. Лисогір** — секретар

Український Музичний Інститут в Ню Йорку

НЕДІЛЯ 19-го ТРАВНЯ 1957 року
год. 8-ма вечора.
Заля Junior High School — 71 Ave. "B" між 4-ою і 6-ою вул.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

СТРУННОГО АНСАМБЛЮ
ім. НЕСТОРА НИЖАНКІВСЬКОГО
при співучасті **ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ КАРАНОВИЧ**, (фортепіян).

• Мистецький керівник ВОЛОДИМИР ЦІСИК • • Акомпаньює ЄВГЕНІЯ ЧАПЕЛЬСЬКА •

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

SPRAYERS ENAMEL WRINKLE
& Hammertone, Garden City Area
Досконалі умовини праці.
Всі користі.
Tel.: Pioneer 1-3500

ПОРТЕРИ і до ВАКСОВАННЯ
Мусять бути чисті і приємні.
Тільки досвідчені.
Праця вечорами, 40 годин.
$65.00 тижнево.
Телеф. GRamercy 5-0971

Потрібно
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
до 16 родинного дому в чистій і вигідній місцевості.
Піч до огрівання оливою.
3 вигідні кімнати.
Голоситись на адресу:
31-80 44th St., Astoria, L. I.
або телеф.: RA 6-0532 від 7-10 в.

МАШИНІСТИ
Постійна праця для досвідчених "lathe operators". Досконалі умовини праці, всі користі.
COMPUTER INSTRUMENT Corp.
92 Madison Ave.,
Hempstead, Long Island
IV 3-8200

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
до 28-родинного мешкального дому.
Огрівання на оливу,
4-кімн. апартамент плюс $60.00
TR 9-3691

ФАБРИЧНИЙ ПОМІЧНИК
Age 18-50.
Досвіду не потрібно.
Aluminum Storm Window Co.
Мусить говорити і розуміти по-англійськи.
Зайдіть до Mr. Epervary — 9-4.
EXCELLUM ALUMINUM PRODUCTS
102 4th Ave.
Garden City Park, L. I., N. Y.

TIRE RECAPPER
Праця в наймодернішій "re-cap" фабриці в Nassau.
Досконала платня, забезпечення "blue cross". Голоситись тільки досвідчені.
NASSAU GENERAL TIRE SERVICE Inc.
154 Front St, Hempstead, L. I.
IV 1-8220

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted Male-Female •

ПОШУКУЄТЬСЯ
на „СОЮЗІВКУ"
ТАКИХ ПРАЦІВНИКІВ
© бартендера
© прибиральниць
© до миття посуди
Зголошення слати:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
або телефонувати:
Kerhonkson 5641

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor

INDUSTRIAL MOULDING MACHINE OPERATORS
Досвідчені. Денна, або нічна праця. Голоситись 9-11 пер. пол. і 1-4 по пол.
AMERICAN IMPROVED PRODUCTS, Inc.
Jericho Turnpike & County Courthouse Road
Garden City Park, L. I.
Tel.: Pioneer 6-7300

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED FEMALE •

ПРИБИРАЛЬНИЦІ
Мусять бути чисті і приємні.
40 годин.
Праця на ніч.
$56.00 тижнево.
Телеф: GRamercy 5-0971

ГОСПОДИНЯ
Звичайне варення. Говорить по-англійськи. Спання на місці. Власна кімната, лазничка і TV. Ввічлива для дітей.
Гарна платня.
Upper Brookville, Long Island
Рекомендації.
Телеф.: BRookville 5-5898

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом при суконках на $8.75.
Праця на штуки. Постійна.
Юнійна фабрика.
R. & B DRESS CO.
446 Westchester Ave.
Bronx, N. Y.

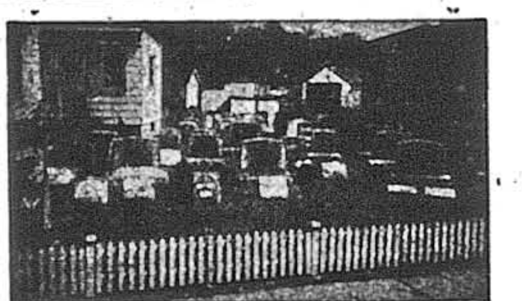
ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом шиття суконок.
Повний одяг. Постійна праця.
EVA — READY FASHIONS
276 Baltic St.
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MA 4-2632

• ВАКАЦІЇ •

ПЛЯНУЙТЕ СВОЇ ВАКАЦІЇ НА
ПАЙН ГІЛЛ РЕЗОРТ
30-го ТРАВНЯ відкривається
ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ СЕЗОН
Приймається замовлення листовно:
PINE HILL RESORT, Milford, N. J.
або телеф.: Milford N. J. 44714.
По ближчі інформації дзвонити до п. Грицковяна, Ню Йорк: CA. 8-9884.

• MISCELLANEOUS •

НА ГАРНИЙ СПОМИН ... КУПІТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave) Irvington, New Jersey
Українські продавці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUY
Ми обслуговуємо і ставляємо пам'ятники на всіх цвинтарях в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

Засновано 1920 р. Tel. AL 4-8779
KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
277 East 10th Street New York 9, N. Y.
ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ.
ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ
(Жадайте наших каталогів)
Міжнародні поштові перекази.
Віра Ковбасюк-Шумейко Антін Шумейко
Години: 10 рано до 7-ої вечора. Субота 10 рано до 1-ої п. п.

• Праця — Help Wanted — Agency — Праця •

Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Агенція відома, що дає охочим добру й добре платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

Дефіцит поштового департаменту винесе 515 мільйонів

Вашингтон. — В фінансових колах передбачають, що дефіцит поштового департаменту становитиме 515 мільйонів долярів, а в найближчому році, якщо не будуть збільшені поштові оплати — то недобір виноситиме 650 мільйонів долярів. Дефіцит поштового департаменту є кожного року після закінчення другої світової війни. Генеральний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд вніс законопроєкт про збільшення поштових оплат від усіх посилок, першої, другої і третьої кляс, але немає великих виглядів, щоб той законопроєкт ухвалив Конґрес. Число поштових посилок збільшилося на 20 відсотків, подорожчала праця і кошти транспорту, а оплати залишилися ті самі. В попередніх роках поштовий уряд видав менше від тих сум, які був ухвалив для нього Конґрес, і в 1953 році Соммерфілд звернув державній скарбниці 83 мільйони, в 1954 — 108 мільйонів, а в 1955 — 43 мільйони. Цього року він мусів домагатися додаткової суми для свого департаменту і поки її не дістав, мусів обмежити поштову службу.

Південь обурений заявою Монтґомері про нездібність ген. Лі

Вашинґтон. — Населення південних стейтів висловлює своє обурення проти заяви англійського польового маршала вайконта Монтґомері, який гостро скритикував команданта південних військ генерала Роберта Ф. Лі за його невдалу команду під час битви в громадянській війні під Ґеттисбурґом, Па. Президент Айзенгавер і Монтґомері критикували ген. Лі за помилки, які спричинили програння битви, а генерала північної армії, Джорджа Дж. Міда за те, що не вмів використати свої переваги. Демократичний сенатор із Вірджінії А. Вілліс Робертсон заявив, що Лі програв битву під Ґеттисбурґом, бо не мав підтримки від своїх старшин. Але він додав, що програння битви сталося з Божої волі, бо, як казав Б. Франклін, „Бог керує поступками людей". Демократичний сенатор із Джорджії Ричард Б. Рассел сказав, що і Айзенгавер і Монтґомері „нещасливо висловилися про генерала Лі, який був одним із найкращих генералів у світі". Демократичний сенатор із Північної Каролайни Сем Дж. Ервін твердить, що обидва теперішні критики генерала Лі забувають про те, що збройні сили генерала Лі постійно зменшувалися, і що його запілля було ослаблене довгою війною. „На американському континенті і в Британській імперії — як не було кращого генерала на генерал Лі", — сказав сенатор Ервін. Польовий маршал Монтґомері не дуже взяв собі до серця цю критику і весело заявив, що битва під Ґеттисбурґом „ніколи не мала такого розголосу, як тепер".

• ВАКАЦІЇ •

ВАКАЦІЇ
2 & 3 род. бонґала, свіжо відновлені. Прив. лазнички, пральня, город до забави. Прив. озеро, даром купіль і лодкування. Помірковані сезонові ціни. Український заряд. На бажання інформаційний обіжник. Також на продаж площі і літні бонґала.
Помірковані ціни.
JOHN MAGREL
P. O. Box 1, Neversink, N. Y.
Telephone: Liberty 167M1

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА
Олена Звичайна
ОГЛЯНУВШИСЬ НАЗАД...
Збірка з 16-тьох оповідань із нашої недавньої минувшини. Усі вони просякнуті національно-виховним, антикомуністичним і протимосковським ідейним змістом і читаються з захопленням.
Стор. 232, ціна 1.50 дол.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

• SALE or RENT •

ПРОДАЖ або ВИНАЙМ
4-кімн. бонґало, положене South Side of Market St., коло 75 ft. від Devine St., Blackwood, N. J.
Телеф.: ORegon 7-3434
Nick NAZAREVITZ,
526 E. 11th St., NYC

4 ВЕЛИКІ, ЯСНІ КІМНАТИ
Помірковна ціна.
215 Warren St. (Corner Sussex St.), Jersey City, N. J.
Телеф. DElaware 3-8277
цілий день і вечорами.
Зайдіть до Mrs. Hudak на 2-ий поверх за ключем.

• REAL ESTATE •

WEST BRONX
5-род. мур., чудово держаний дім.
Модерні удосконалення.
Оливне огрівання.
До зайняття 6 кімнат. $26,000.
Власник: JErome 7-0067

BROOKLYN, GREENPOINT
3-род. дім, оббитий ґонтами, заінст. нове огрівання газом. В гар. положенні 7 кімн для власника. За рогом сабвей, склепи, школи, церкви. Голоситись до власника на місці:
1029 Lorimer St., Brooklyn.
10 рано до 4 п. пол., від понеділка до п'ятниці, або телеф.:
EV 3-3146

SHEEPSHEAD BAY
Brooklyn
11-кімн. наріж. дім, напів мурований, вел. крита веранда і тераса, 2 кухні, 2 лазнички, ґараж на 2 авта, 2 бл. від центру крамниць. BMT Brighton line, 1 бл. до автобусу, церкви і пристані. Ціна $28,000.
NI 6-2175, 1901 Voorhies Ave.

• РОЗШУКИ •

Пошукую кузина JOSEPHA BILINSKOHO, замешкалого давніше у Филаделфії, Па. Хто знав би його адресу, або він сам, прошу зголосити на адресу:
Mrs. Anna LASZCZ
18936 Monica
Detroit 21, Michigan

Пошукую сина АРКАДІЯ БОНДАРЕНКА, вивезеного до Німеччини в 1942 із Донбасу, на працю у бавера. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
Polina BONDARENKO
125 Paderevskij St.
Buffalo 12, N. Y., USA
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

• AUCTION NOTICES •

C. H. RYAN, AUCTIONEER
повідомляє, що
публічна розпродаж невідібраних і ушкоджених посилок
відбудеться
в понеділок 20-го травня ц. р.
Оглядання від 9 до 10:30 ранку.
Продаж починається о 10:30 р.
RAILWAY EXPRESS AGENCY, Inc.
44 Halladay Street
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-9212

• BUSINESS OPPORTUNITY •

CATSKILL MOUNTAINS
Туристичний дім
12 кімнат.
Відповідний на придорожній дім, добрий на цілий рік.
Телеф.: TR 9-6731

БУЧЕРНЯ
Повне влаштування, дає $1,000 тижнево.
Мусить продати, має другі бизнеси.
Brooklyn, N. Y.
Call: HY 9-8248

BAR & GRILL
Melrose Ave., Vicinity
Bronx, N. Y.
Штучно холоджене. Дозвіл на кабарет. Ввесь повний виряд. Довгий ліз. Поміркована ціна.
Телеф.: JErome 8-5203

FARMS FOR SALE

OTSEGO COUNTY
Worcester, New York
200 акр. молочна фарма.
2 трактори, машини до в'язання сіна і молочення. Всі модерні машини, потрібні на фармі. 34 переділки для дійних корів. Стайня на 50 штук худоби. Вода пливе через пасовисько. 9-кімн. дім, ґараж на 2 авта, і шопа на машини.
За дальшими інф. телеф.:
TAylor 7-1478 (Brooklyn)
або WOrcester (New York State) 4350.

ВЕЛИКА ГУРТІВНЯ ЯЄЦЬ
180' × 40', два поверхи і пивниця, бетонова і сталева будова — вогнетривала, місткість на 5,000 курей; нові, сучасні удосконалення і приряди; велика фабрика до розмножування. 2-род. дім, 9 кімнат, 3 лазнички, 16 чуд. акрів, довга "black-top" фронтова дорога, 165 молодих родючих овочевих і орнаментальних дерев.
Ціна була $60,000, тепер $38,000, з легкими умовинами сплати для відповідної особи. Це нагода заробити гроші, головно тепер, коли уряд приготовляє допомогу на розвиток дробу. Щоб домовитись пишіть:
SIG KUHNE, Realtor
Hampton, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Подаємо до ласкавого відома ВШ. редакцій, видавництв, книгарень і клієнтів-відборців, що видавництво „Перемога" (з книгарнею і переплетнею)
ПЕРЕНЕСЛОСЯ ДО ВЛАСНОГО ПРИМІЩЕННЯ.
Просимо всю кореспонденцію, замовлення, обмінні, рецензійні та показові примірники періодичних і неперіодичних видань посилати на нашу — НОВУ — адресу:
„PEREMOHA"
J. M. Campos 556 — San Andres, FCNGBM (Bs. As.)
ARGENTINA

НОВІ ВИДАННЯ:
„В ЙОГО ТІНІ" Нарис П. Сагайдачного $0.75
„КОБЗАР" Т. Шевченка (повне видання) в оправі $2.85
Замовлення враз з належитістю надсилати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
EUROPE PARCEL SERVICE
6004 S. Mozart Street Chicago 29, Ill., USA
Tel.: WA 5-3829
З НАГОДИ СВОЄЇ 10-літньої ДІЯЛЬНОСТИ ВИСИЛАЄ НА БАТЬКІВЩИНУ ЧЕРЕЗ АНГЛІЮ І ШВЕЦІЮ
ДАРОМ
з кожною замовленою пачкою до 22-ох фунтів — 10 фунтів цукру, рижу, або мила.
До кожної п'ятої замовленої пачки додає даром 3 метри вовняного матеріялу на убрання, або пальто.
Фірма висилає одяги, взуття, шкіру, текстильні матеріяли, акордеони, машини до шиття, фотоапарати, всі роди харчів і медицини.
Бюро відкрите кожного дня від 10-ої ранку до 9-ої вечора, а також в суботу і неділю.
ФІРМА ҐАРАНТУЄ ДОСТАВУ КОЖНОЇ ЗАМОВЛЕНОЇ ПАЧКИ В 100%.

УВАГА! ► ЗАМОВЛЯЙТЕ! ◄ УВАГА!
ДЕСЯТЬ (10) УКРАЇНСЬКИХ ФОНОГРАФІЧНИХ ПЛАТІВОК з АЛЬБОМОМ — $7.50 — (включаючи народні танки, народні пісні, польки, вальси, сучасні польки, танга, козачки, коломийки й інші)
(Всі замовлення на COD — плюс висилкова оплата).
НОВІСТЬ! OLEKSON'S НОВІСТЬ!
UKRAINIAN DANCE FOLIO FOR ORCHESTRA, ALBUM No. 1 (25 selections)
ORCHESTRATION: Violin, 1st & 2nd Clarinets in Bb (or Bb Tenor Sax.); 1st & 2nd Cornets in Bb; 1st & 2nd Eb Alto Sax.; Cello & Trombone; Bass & Tuba. Each Bk. $ 1.00. Piano Accordion Bk. — $ 1.50; Piano Accomp't Bk. — $ 1.50.
(most of these selections are recorded)
(All Orders C. O. D. — plus shipping charges)
Trident Records Corporation
270 East 10th Street, New York City 9, N. Y.

Увага! Дітройт і околиця! Увага!
ДІТРОЙТСЬКА КОМПАНІЯ ЕДІСОН
DETROIT EDISON COMPANY
Прибуток на підставі виказаного дивіденду — 5%
Дітройтська Компанія ЕДІСОН (The Detroit Edison Company) виплачувала безперервно дивіденд від 1909 р. Після ставки виказаного теперішнього дивіденду в сумі 2.00 дол., від акції річно, прибуток становить 5%. Це проста річ купити акції Дітройтської Компанії ЕДІСОН, а саме 10, або 25, або й більше. Ціна акції котована є під теперішню пору приблизно на 39.75 долярів.
Прохаємо витяти нижче поданий — КУПОН — і післати негайно на адресу:

To: A. M. KIDDER & Co., Inc., 500 Griswold Street, Guardian Building (Ground Floor), Detroit 26, Michigan. Attention: Mr. B. POCHMURSKY.
Прохаю вислати мені інформації про Дітройтську Компанію ЕДІСОН, безкоштовно і без ніякого зобов'язання.
Ім'я і прізвище ....
Вулиця ....
Місцевість .... Стейт ....

НАЙПЕВНІША ФІРМА ВИСИЛКИ ПАЧОК ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ
під керівництвом
John S. Feigner
1530 BEDFORD AVENUE, — BROOKLYN 16, N. Y.
Фірма ця уповноважена приймати тут митні оплати.
Для досконалої обслуги і експедиції у висилці пачок та для кращої обслуги наших клієнтів — фірма ця відкрила такі відділи:
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel.: ORchard 4-1540
11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich. — TOwnsend 8-0298
651 Albany Avenue., Hartford, Conn., — Tel.: CHapel 7-5164
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel.: DUnkirk 5-6550
832 North 7th St., Philadelphia, Pa. — Tel.: WA 3-1747
•
Ви можете висилати все — нову й ношену одежу, харчі і всі роди ліків — стрептомисину, пеніциліну, риміфон і інші. Ліки вислані летун. поштою доходять на протязі 7-10 днів.
•
НОВИНА: Тепер можна також слати "ANTI-POLIO-SERUM"
•
Можна слати: машинки до писання з різною азбукою, акордіони і машини до шиття. — Ґарантуємо доставу і висилаємо посвідку одержання з підписом відборця.
•
НОВА АДРЕСА ФІРМИ:
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-6465, INgersol 7-7272.
•
Наша обслуга тепер зреорганізована і удосконалена. — Кожну пачку висилається зараз і доставляється на протязі около 7 тижнів, летунською поштою на протязі 8-10 днів.
•
Наша аґенція занимає перший поверх.
Багато місця до паркування.
•
Фірма відкрита щоденно і в неділі від 9-ої год. рано.
В суботи від 9 рано до 4 по полудні.

• РІЗНЕ •

АРКА, 48 Е. 7ма вул. в Ню Йорку (GR 3-3550)
одиноке місце, де одержите креми краси „Міра" п-і Малої з Шикаґо.

КВІТИ на ВЕСІЛЛЯ
ШЛЮБНІ КИТИЦІ
від $8.00 — в крамниці
І. РОЖАНКОВСЬКОЇ
45 E 7th St., New York
(між 2-3 Евеню)
Телеф.: SPring 7-1079

Нововідкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel.: GRamercy 5-7430
Імпортовані німецькі антени — $9.95

ХВОРІ,
НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ!
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
Зажийте це сьогодні
ЗІЛЛЯ Д-РА Н. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почуєтесь ліпше

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, недуги шкіри, сверблячку й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля д-ра Міллера, яке складається з 6 природних, пахучих зел, п. н. "J. M. L. Herb Compound # 6"
Зілля це повинно знаходитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи чек, або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

Перероблені
МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові приряди. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3886. Небезпека джунґлів.

Оглядаючи літак, Тарзан знайшов мертву людину, правдоподібно пілота... Та чи залишився хтось в живих?

Раптом він обернувся, стурбований пронизливим криком!

Він швидко пройшов коротку віддаль через підлісок і знайшов лева Нуму, який ось-ось збирався напасти на перестрашену білу жінку!